VOL. 61. No. 21. NOVEMBER 1, 1969 61. ÉVF. 21. SZÁM, 1969. NOVEMBER 1.

Evangéliumi Hírnök

GOSPEL MESSENGER

Official Organ of the Hungarian Baptist Union of America — Az Amerikai Magyar Baptista Szövetség hivatalos lapja

"Az Evangélium Istennek hatalma" (Róma 1:16)

KÉNYELMES VALLÁS

Róma a romok és templomok városa. A romok a régi rómaiak dicsőségét, a templomok az emberek vallásosságát hirdetik. Róma, ez az ősrégi város mutatja nagy vonalban a vallásos hűség és a vallásos élet fejlődését. Amíg a régi Róma méltán dicsekedhet világhíres, építészeti-remekmű templomaival, addig az „örök város" újkori része, szép, modern lakóházaival és *igen kevés templomával* tűnik ki. A huszadik századbeli római népnek se pénze, se lelkesedése nincs templom építésre.

A régi olasz és római templomok tanítanak. Amíg a hatalmas márvány oszlopú és falú templomokat jártam fáradtan, rájöttem, hogy a templomokban nincsenek padok. Firenze és Róma között magas hegyvidéken fut a vonat. A szép, olasz tájból is feltűnt, hogy egyik-másik hegytetőt karcsú torony ékesíti és festői szépnek tűnő templom koronázza. Templomok a hegytetőn — házak és lakók nélkül. A nép vagy a völgyekben, vagy az alacsonyabb dombtetőkön lakik.

Rómában van egy templom, amelyben van egy híres lépcsősor. A hagyomány szerint a lépcsők a szentföldről valók, s azokon az Úr Jézus is járt valamikor. Ezeken a lépcsőkön csak térden szabad felfelé haladni. A lépcsőkön mindig van 15—20 áhítatos, térden kúszó egyén. Ezt a fájdalmas, felfelé való kúszást a jámbor lelkek üdvösségesnek tartják. Luther is végigtérdelte a lépcsőket annak idején. Elég, ha az ember nézi a lassú felfelé haladást, és máris érzi térdein a kemény kövek okozta fájdalmat.

Pad nélküli templomok, hegytetőn, egyedül álló kis bazilikák, kemény köveken való imádságos kúszás! Van-e összefüggés a három között? A régi római nép templomjáró nép volt. Az istentiszteletek alatt állt, vagy térdelt. A hegyre épített templomokba fáradtsággal fel kellett menni s az un. szent lépcsőkön sajgó-fájó térdeken kellett lépcsőről lépcsőre haladni. Mindez azt jelenti, hogy a keresztyénység több száz évvel ezelőtt a vallásban nem keresett kényelmet, sőt inkább a test sanyargatásában látott lelki jót.

Mai kényelmes életünkben kissé nehéz megérteni az ilyen vallásosságot. Soha nem volt jobb mód arra, hogy esőben-hóban, közelről-távolról elmehessünk az Úr házába. Mégis egy-két csepp eső, egy kis köd és felhő otthon tart. A távolságot nem mérfölddel számítjuk, hanem idővel. Félórai autózás (ha templomba kell menni) ma több, mint régen egy órai gyaloglás. A legtöbb „óra leső" a templomokban van. Ma a panasz nem a hosszú állás, hanem a hosszú ülés miatt hangzik.

A templomon kívüli vallásosságunkban is a kényelmet keressük. Elmaradnak a házi áhítatok, mert a család minden tagja siet a maga dolga után. Az a vallás, amely beleszól egyéni életünkbe és helyteleníti rossz, sok esetben bűnös szokásainkat, egyszerűen tűrhetetlen, vagy modern ember részére maradi. *Pedig az a tanítás, ami senkit sem ér, az semmit sem ér.* A kényelem keresés tényleg lehet akadálya a lelki életnek, következésképpen a kényelmetlenségben lehet lelki előny.

Megváltónk soha nem ígért kényelmet és könnyű lelki életet. Az Úr tanításai tele vannak nehéz próbákkal, kemény ígéretekkel és nem éppen rózsás földi kilátásokkal. Krisztus ajkáról hangzottak el az ilyen kijelentések az Őt követni akarók felé: *„Tagadja meg magát." „Vegye fel az Ő keresztjét." „E világon nyomorúságtok lesz." „Menjetek be a szoros kapun." „Boldogok vagytok, ha szidalmaznak és háborgatnak titeket". „Így háborgatták a prófétákat is".*

Pál apostolt, mint a többi apostolt üldözték, verték és bebörtönözték az Úrért. Pál nemcsak *tűrte* a szenvedést Krisztusért, hanem örült, hogy Mesteréért testi bántalmakat

Vak költő panasza

E nagy világon már hova legyek,
Halál se jött még s elveszett a fény
S bár kész a lelkem, hogy szolgáljak én.
Ha el kell ásnom drága kincsemet?

Én Alkotóm, még tartozom Neked,
S ha számadás jő, nem lesz-é szegény
Vak szolgádon az ítélet kemény?
Világod nélkül munkám sem mehet.

Így perlek én, de szól a Türelem:
Ember munkája mit jelent Neki:
Szelíd igáját hordd, mert hegytetőt,

Meg síkot, tengert járnak lelkesen
Királyi szóra népe ezrei....
Az is szolgál, ki áll csak, s várja Őt!

Milton János (1608—1674)

EVANGÉLIUMI HÍRNÖK
GOSPEL MESSENGER
Published semi-monthly by the
Hungarian Baptist Union of America
1619 Edward Ave., Canton, Ohio 44705
Editor — Szerkesztő:
DR. BELA UDVARNOKI
609 Woodridge Drive,
Murfreesboro, North Carolina 27855
Telefon: (919) 398-4646
Second Class Postage Paid at Canton, O. and additional mailing office.
Subscription fee: $4.00 per year
Előfizetés és címváltozás
erre a címre küldendő:
Mr. John Szász
1619 Edward Ave., Canton, Ohio 44705
FONTOS: Címváltozást, kérjük, jelentsék Szász János lapkezelőnek.
Printed by
Classic Printing Corporation
9029 Lorain Ave., Cleveland, Oh. 44102

A SZERKESZTŐ ROVATA

Jelentőségteljes irodalmi nap

November második vasárnapján több éves szokásunk szerint ismét a hivő irodalomra tereljük figyelmünket. Nem szükséges megismételnünk azokat az okokat, amelyek a keresztyén irodalom támogatására buzdítanak. Ezeket már jól ismerjük. Ebben az évben úgy érezzük, hogy a lehetőségek kitágultak és kiadványainkra, köztük az Evangéliumi Hírnökre nagyobb szükség van, mint valaha. Hogy ez a maroknyi amerikai magyar baptista csoport még mindig fenn tud tartani egy lapot, és ki tud adni vasárnapi iskolai leckéket tartalmazó Bibliai Magyarázatot, az népünk betű és írásszeretetére mutat, és hogy népünk ezt a szeretetet áldozatokkal bizonyítja.

Több mód van arra, hogy ezen az *Irodalmi Napon* ne csak emlékeztessük magunkat az irodalomért hozandó áldozatra, hanem szent szándékkal nézzünk bele, hogy mit tehetünk dollárjainkkal és érdeklődésünkkel.

1. Az első teendő nem áldozat hozatal, hanem *kötelesség teljesítés*. A lapot kiadjuk, elküldjük, s ez sok pénzbe kerül. A 4 dolláros előfizetési ár nem fedezi a költségeket. Világos, hogy ha a lap előfizetői szeretettel gondolnának arra, hogy beküldjék a lap árát, lehetőleg előre, nagy mértékben enyhítenék a lap kiadás gondját és segítenék misszionkat és lapunkat.

2. Sok magyar testvérünk és barátunk él még az Egyesült Államokban és Kanadában, akiknek nem jár a lapunk, pedig szívesen venné ha járna és örömmel olvasná. Miért nem jár a lap? Egyrészt azért, mert nem gondolt rá, másrészt azért, mert senki sem hívta fel a figyelmét rá. Az Evangéliumi Hírnökről beszélni kell. Az Úrért, a lélek ügyéért minden olvasó legyen egyúttal lapterjesztő is.

3. Elmúlt nyári európai utamon magyar baptista testvéreimmel való találkozásom vezetett arra az eddig nem ismert tényre, hogy igen-igen sok külföldi és magyarországi magyar testvérünk nagy örömmel venné és olvasná lapunkat, ha megkapná. A vasfüggöny mögötti országokban sok magyar baptista él. Romániában van kb. 20 000 magyar baptista gyülekezeti tag. Ezeknek nincs magyar baptista lapjuk. Lapunk mehet többé-kevésbbé zavartalanul bármelyik országba: Magyarországra, Romániába, Jugoszláviába és Csehszlovákiába. Egy nagy akadály van: ezekből az országokból nem küld-

---

és „kényelmetlenséget" állhatott ki. *Az Írás tanítása nem ismer kényelmes vallást.*

Hogy miért játszik a kényelmetlenség, a test megfeszítése olyan nagy szerepet lelki életünkben, azt nehéz megmagyarázni. De van az életünkben példa több is, amiből érthető, hogy rendszerint azokat a jókat tartjuk igazi értéknek, amiért megdolgoztunk és „megszenvedtünk".

Az anya megszenved gyermekeiért, a jókért is. Ezért tekintik az emberek az anyai szeretetet a földi jó és nemes érzelmek között a legszebbnek és legtisztábbnak. Fiatalok megszeretik egymást. „Szerelmesek" lesznek és elhatalmasodik rajtuk egy fájdalmas-boldog érzés. Mindenki tudja, aki átment ezeken az érzéseken, hogy a szerelem fájdalmas és mégis mindenki szereti ezeket a fájdalmakat. A szorgos ember két kezével építi szerény hajlékát, *megszenved* érte és az a ház lesz a világ legkedvesebb helye.

A szenvedés lélektanát még nem értjük s jelentőségével sem vagyunk tisztában, de annnyit látunk, hogy a *könnyben is van gyöngy*. Amiért dolgozunk és szenvedünk azt megbecsüljük és értékeljük. Ha többet gondolkodunk a lelki élet értelméről, akkor annak jelentősége mellett a testi élet nyomora és fájdalma igen keveset jelent. Példák igazolják és tapasztalatunk mondja, hogy a test megfeszítéséből soha nem lett lelki kár. Bár csak épp így meglátnánk, hogy a test kényelméből és erkölcsi lazaságából nincs lelki haszon.

Ne keressük a kényelmes vallást. Ilyen nincs. Ha kényelmes, akkor az már nem vallás. Ha Krisztus lábnyomában akarunk járni — és ez az egyetlen helyes út — számítsunk arra, hogy az út rögös, sáros és fárasztó lesz. De ne az utat nézzük, hanem a célt. Az út vége dicső.

U. B.

A mi gyülekezetünkben mindenki szabadon hozzájárul a közösséghez. Nagy része munkával és adakozással, kis része bírálattal — mondta egy szelíd lelkű prédikátor.

NOVEMBER MÁSODIK VASÁRNAPJA IRODALMI NAP!

hetnek ki pénzt. Az Irodalmi Napon sok-sok jót tehetnénk, ha akadnának testvéreink, akik szeretetből előfizetnének egy-egy magyar testvérnek, a fenti országok valamelyikéből. Olyan sok lenne, mondjuk 5 dollárt adni (külföldre több a portó költség) s ezzel is kifejezni a hálát, hogy szabad világban élünk és Isten *anyagi lehetőséget* adott arra, hogy az Evangéliumi Hírnököt küldjük?

Adjunk jelentőséget az *Irodalmi Napnak!* Szász testvérünk, lapunk kezelője örömmel fogja irányítani a lapot új olvasóknak, ha megkapja az adományt, az előfizetési árat. (Szász testvér címe a szerkesztő címe alatt található.) A lapot kérők címei a kezünkben vannak. Segítség nélkül semmit sem tehetünk.

Adományok, új előfizetők szerzése és ajándék-előfizetés olyan lehetőségek, amelyek minden előfizetőt egyúttal lap ajándékozóvá tehetnek. Külföldön élő magyar testvéreink ránk néznek és vezetést tőlünk várnak.

U. B.

Édes szó legyek

Az új égbolton
Isten ujja izenetet ír
A szenvedő földnek
Hol tépett lelkek serege sír.

Ír színnel, fénnyel....
Hajnalok szent lehelletével
Reményt és hitet hint
Mindnek, ki az égre tekint.

Ó, tisztaság kelyhe,
Szent vágyak bokrán életvirág
Feltisztult szívekben
Szeretetszülte csodás világ.

A mélységekből
Néha sikongó könnyek hívnak
Ó, engedd Atyám, hogy
Édes szó legyek, ahol sírnak.

Hornik György

Ha csak eggyel is többször talpra állsz, mint amennyiszer az élet lever: te győztél.

Nők rovata

Rovatvezető: *Szerencsy Józsefné*

Női konf. elnöke: **Bányai Sándorné**
Alelnök: Attila Tivadarné
Pénztáros: Kish Ernőné
Jegyző: Szabó Istvánné

BEKÖSZÖNTŐ

„Kegyelem néktek és békesség, Atyánktól az Istentől és az Úr Jézus Krisztustól."

Kedves Testvéreim az Úr Jézusban!

Már hónapok elteltek azóta, hogy bizalmatokkal megajándékoztatok és megválasztottatok Női Egyleteink Szövetsége elnökének. Feladatommá tettétek, hogy Urunk segítségével, szelleme vezetésével irányítsam szövetségünk tevékenységét, országa építésére, szent neve dicsőségére. Hogy ezt a feladatot teljesítményre váltsuk, **hozzájárulástokra, segítségetekre** van szükség.

Tudatában vagyok komoly feladatoknak gyülekezeteiteknél a gyülekezet anyagi terheinek viselésében. De ezzel önmagunkat támogatjuk. Az Úr arra is hívott, hogy tágasabb körzetben gondoljunk az Úr kicsinyeire, önmagukkal tehetetlenekre. A menházunkra, a Bethesda Otthonra gondolok. Ez a menház nőegyleteink szülötte, női szövetségünk fenntartási gondja volt hosszú éveken át. Az utolsó években más, fontosabb ügyek (imaházak építése és régi missziók támogatása) elvonták figyelmünket, többé-kevésbbé támogatásunkat is intézményünktől. Félek, hogy itt-ott feledésbe ment a menház és lakóinak ügye. Pedig ezt nem szabad engednünk. A menház támogatására szükség van. Azt vállaltuk, arra ígéretet tettünk. Ez a menház addig lesz a miénk, amíg az Úr segítségével terheinek viseléséből kivesszük részünket imánkkal és javainkkal támogatjuk.

Isten kegyelméből, én és férjem itt vagyunk a menháznál, Kurtz és k. neje, igazgatótestvéreinket helyettesítjük, amíg ők jól megérdemelt szabadságukon vannak. Van alkalmam megismerkedni a helyzettel — a szükséggel. Ne felejtsük el, még mindig vannak itt, az otthonban testvéreink, akik bejöttek az otthonba pénz nélkül, vagy kevés befizetéssel. Ezek ellátása, gondozása, szövetségünket terheli. Eltartásuk mindannyiunk feladata. Menházunknak mindig van szüksége. Ágyneműk, takarók, törülközők stb. Szeretettel fogadunk pénzbeli és más anyagi támogatást is.

Ezek kihangsúlyozásával nem akarom csorbítani misszió vállalkozásaink fontosságát. Anyagi erőnk megfeszítésével támogassuk szövetségünk misszió vállalkozásait is.

Egyébként bizonyságot teszek arról, hogy menházunk első helyen áll az ilyen természetű intézmények között. Erről illetékes szakértők is szót tettek. Sőt sok dologban egyedül áll. Öregjeink ellátása és gondozása elsőrendű. A rend és tisztaság — a hatóság megállapítása szerint is — magas fokon áll. Mindezért Isten iránti hála tölti el szívünket és őszinte elismeréssel adózunk Kurtz testvéreknek, mert áldozatos szorgalmuk és szakértő vezetésük nagyban hozzájárult a magas színvonal eléréséhez. Imádkozzunk értük és segítsük támogatásunkkal ezt a magas színvonalat megtartani. „Úgy fényljék világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jócselekedeteiteket, dicsőítsék Mennyei Atyátokat".

Az Úr áldása kísérje a k. testvérnők áldozatos munkáját országa építésében és jócselekedetekben.

Szolgatársnőtök az Úrban,
Hajdu Jánosné

Tél . . .

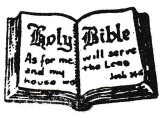
Téged áld, ó Alkotó,
Napsugár és tiszta hó.
Épp úgy műved zordon tél,
Mint a nyári forró szél.

Őrzöd földnek erejét,
Termőfáknak dús nedvét,
Hóval véded a vetést,
Így készítesz új termést.

Istenem, te jó Atyám,
Híven gondot viselsz rám.
Légyen bármily zord a tél,
Új tavasz jő s élet kél!

Turmezei E.

Misszió mezőkről...

Torontó, Kanada. Szeptember hó 30-án Kun Gyula prédikátor testvér megvált a torontói gyülekezet vezetésétől. Az átmeneti idő alatt, amíg a gyülekezet pásztort kap, Dr. Udvarnoki Béla intézi a gyülekezet ügyeit tanácsadó lelkipásztori minőségben. A vasárnapi szószéki szolgálatokat vendég prédikátorokkal oldja meg a gyülekezet. Ez év végéig minden vasárnapra van már vendég prédikátor.

•

Sao Paulo, Brazília. A Sao Paulo-i magyar gyülekezet szeptember 6-án és 7-én evangélizációs estéket tartott. Az evangélizálást *három imaest előzte meg.* Szeptember 3. vasárnapján alámerítési ünnepélyt tervez a gyülekezet.

A következő adomány érkezett misszió állomás imaházának építésére: Kovács László és neje, West Covina, Cal. 25 dollár.

•

Detroit, Mich. A június 15-i számunkban üdvözölte lapunk Mátyás István diakónus testvért és nejét 50. éves házassági ünnepélyük alkalmából. Akkori cikkünkből kimaradt, hogy Mátyás István testvéreket nem csak a gyülekezet ünnepelte, hanem 9 gyermekük, 25 unokájuk, és 3 dédunokájuk, valamint a menyek és vők. Mi is most újból üdvözöljük Mátyás testvéreket.

EGYET KÉREK AZ ÚRTÓL, AZÉRT ESEDEZEM:

1. Hogy ez a kérésem nyitott fülekre és nyitott szívekre találjon. Az *Evangéliumi Hírnök* olvasóihoz szólok szeretettel s kérem az Urat, hogy fordítsa szíveteket kérésem meghallgatására.

Az utóbbi hónapokban nagyon sokan láthatják és olvashatják az Evangéliumi Hírnök címkéjén, hogy előfizetésük nincs rendezve. *Hátralékban vannak.* Tegyék testvéreink *szívük ügyévé lapunkat,* és rendezzék a lap fizetését. Újabb rendelet alapján a posta megköveteli, hogy jelezzük a címkén az előfizetési határidőt. Aki hátralékban marad, az nem fogja megkapni a lapot.

2. Kérem azokat a testvéreket, akiknek lakcíme megváltozik, jelentsék a változást. Szíveskedjenek beküldeni a régi címet az új címmel együtt, hogy a címcserét zavartalanul eszközölhessük. Ha rossz címre megy a lap, akkor a lapot visszaküldik és minden kézbesíthetetlen, visszaküldött lapért 10 centet kell fizetnünk. Sok kicsi sokra megy. Az elmúlt hónapban 12 példány jött vissza.

3. Arra kérem azokat az olvasókat, akik nem óhajtják a lapot járatni, közöljék ezt a szándékukat velem. Ezzel költséget és munkát takarítanak meg a kiadó hivatalban.

Jelen írásom címéül a 27. zsoltárból idéztem. Az idézet többi része így hangzik: „Hogy lakhassam az Úr házában hosszú ideig". Itt a földi létben meg kell tanulnunk az Úr szavait. Idézhetem a következő igéket: *Senkinek semmivel ne tartozzatok. Mindenek szépen és jó rendben legyenek ti köztetek* és *a jókedvű adakozót szereti az Isten.* Testvéreim november hóban, az Irodalmi Napon tegyük meg kötelességünket. Rendezzük ügyünket és menjünk tovább, támogassuk lapunkat. Amíg az Evangéliumi Hírnök él, addig az Amerikai Magyar Baptista Szövetség is él. Lapunk támogatása az Úr ügyének támogatása.

4. Van egy további kérésem a *Biblia Magyarázó ügyében.* Szíveskedjenek velem közölni azonnal, hogy a jövő évben mennnyi Biblia Magyarázót kívánnak. Annyi példányt nyomtatunk, amennyire szükség van. A Biblia Magyarázó előfizetési ára évi 2 dollár. Ez nem sok, de sajnos egyesek még ezzel is hátralékban vannak. Ezeket az „utófizető" testvéreket is kérjük szeretettel, hogy ne feledkezzenek meg arról a kis fizetésről. Sok testvérünk évek óta gyűjtögeti ezeket a kis füzeteket, s már egész szép könyvtáruk van belőlük. Ne maradj ki testvérem ezek közül a gyűjtők közül.

5. Jót is szeretnék közölni, mielőtt befejezem cikkemet. Sok levelet kapok, amelyben ez a mondat áll: *Én rendesen előfizetek.* Ha nem lennének ilyen megértő szívek, akkor lapunk már rég megszűnt volna. Ezek a gondos és figyelmes testvérek azok, akik tartják karunkat. Jó azt közölnünk, hogy lapunkat még így sem tudjuk támogatás nélkül fenntartani. Hogy lapunk az előfizetésből megéljen, ahhoz évi 12 dollárt kellene kérnünk. Olvasóink tudják, hogy az árak mennek fel. Minden drága. Éppen ezért kérjük testvéreinket, hogy hozzanak áldozatot lapunkért. A Biblia ír egy özvegyasszonyról, aki az utolsó pénzét is odaadta a jóra. Hála az Úrnak ma is vannak ilyenek, akik gyakorolják az adakozást. Egy özvegy testvérnő az elmúlt konvenció évben többet adott egyedül a külmisszióra, mint más. Hogy honnan, azt csak ő tudja. Én csak azt tudom, hogy nem gazdag. Jó ezt tudni, és jó ha imádkozunk ezekért az özvegyekért.

Kedves testvéreim, ne feledkezzünk meg baptista szövetségünkről. Ez a szövetség jelzi hogy még élünk, és együtt dolgozunk. Támogassátok ezt a munkát, adjatok, és Isten is adni fog nektek.

Szász János, az irodalmi ügy pénztárosa.

Csopják Attila az irodalomról

A lelki élelem a keresztyéni irodalom mellyel nem szabad fukarkodni. Engedjük, hogy legyenek szakácsok azok, akiknek az Úr ehhez képességet adott, mi pedig mindnyájan legyünk ételhordók. Tanuljunk szépen teríteni asztalokat, feldíszíteni azokat virágokkal, odahelyezni a sót, olajat és a tiszta tányérokat, melyeket a mi eljárásunk, modorunk és viselkedésünk szekrényéből hozunk elő.

A mi mennyei Atyánk adjon ehhez folyton nagyobbodó értelmet, erőt és lelkesedést, mert a lelki táplálékok készítésének és kiosztásának kérdése életkérdés, éspedig az *az örökélet kérdése!*

WHAT CAN WE EXPECT IN RELIGIOUS LIFE?

The world never was at a standstill. It has always moved. In our age when human beings have succeeded in reaching a speed of nearly 25 000 miles per hour, the changes in human structures are taking place with accelerating velocity.

There is a trend in changes, and from the trends we can foresee at least the immediate developments. What can we expect in the religious life of the Christian world in the near future?

I.

The most conspicuous and portentous changes are taking place in the life and system of the Roman Catholic Church. Rome which was declared to be "semper eadem" — always the same, is changing. Three interesting mutations are noticeable in the Roman Church.

1. The losing of power of this highly centralized and authoritative organization. The diminishing of this power is easily observable in two aspects:

(A) The vanishing strength of the grip of the church on the state power. The Roman Church declared again and again during the centuries that it is wrong to assume that the state and church should be separated. Now the church finds itself in this calamity. The effect of this separation of church and state is twofold. First, the lost command of the state, and second, the church cannot count on the *protection* of the state authorities.

A new reformation is taking place in the life of the Roman Catholic Church, but the church cannot send those "heretics" to the stake anymore. It means that *from now on every doctrine, teachings, and custom of the church will be questioned.*

The infallibility of the pope, the dogma of assumption of Mary, the existence of purgatory, the transubstantiation, the practice of celibacy, and the prohibition of birth control will be freely questioned — and the churces' order will be widely disobeyed. And the church cannot retaliate with the might of the state. *The church from now on must stay on its own merit.*

(B) I answered partly on the second aspect of decreasing power, and that is the *weakening of papal authority within the church.* There are different rumors about papacy. One seems to tell that *there will be an obligatory retirement* time for the pope. Another rumor says that the *future popes will be elected for a definite time period.* The fact is that the recent IInd Vatican Council established the Council of Bishops which officially share the power with the pope.

There was a strong weapon in the hands of the pope: the dreaded *retribution of excommunication.* This once effective means of correction today is an innocuous rebuke.

Priests openly disobey the church. They marry; they advise the members not to obey the papal recommendations against using contraceptives.

The second noticeable change is the *process toward simplifying the order of worship,* the churches, and every part of the liturgy. Catholics use the vernacular language in their mass; they change the altar — put it right into the midst of the church. The priest turns toward the people.

The cardinals have lost their red hat, their red shoes, even their titles.

There is a memento in this simplifying trend to the Protestants. Liturgy, robes, titles did not produce the desired effect on the life of the people.

There is a change *in belief in* the Roman Catholic Church. We can notice the same phenomenon there which we observe in our Protestant denominations: that is the *church's declared creeds are not identical with the individual's profession.*

The Dutch Catholics published a new Roman Catholic catechism. This work either rejects outright many Catholic tenets or spiritualizes them. The pope was not in power to suppress it.

II.

Not so long ago — perhaps a quarter of a century — the lines of the Catholic and Protestant progress seemed hopelessly divergent. It was thought those lines could never meet. But the picture is different today. The Catholic and Protestant *courses look like railroad tracks:* they come together in the distance. While the Catholic tract is tending to the left, the Protestant is leading to the right.

Catholicism seems to *de-emphasize liturgy, clerical differences and titles; Protestants are taking on those ecclesiastic supplements to enhance their effectiveness.*

(1) We see the *gradual disappearance of the dividing denominational walls.* There are *organized efforts* to pull down the walls. *The leaders see there are many folds, but they do not know what to do if there will be one fold.* However, the sheep of the folds are pointing to the way. While they could not destroy the formal divisions of the denominations, they simply ignore them.

There is still loyalty to Christ, but this *loyalty can be expressed quite well without denominational attachment.*

Many churches, Baptists included will accept into membership practically anyone — *baptized, sprinkled — or dry.* You are aware of the *latest* proposition concerning universal membership. One church membership would entitle a person to be a member of any other church. No question asked. As a preliminary step they already admit to the Lord's Supper any Christian who desires to participate.

The surprising fact about this unofficial denominational mixture is that it is *done in the grass-root level — by the people* and not by the officials. The rather sad fact is that with the vanishing of the denominational partition we see *the weakening of doctrinal consciousness* and

---

A go-getter is a man who runs out of gas two miles from a filling station.

adherence to Biblical truths. The officials simply condone what the people do.

(2) Where do the Baptists stand? The word *"stand"* is not appropriate. They do not stand. Some branches of the Baptist tree are withering; others are growing.

The history of the Roman Catholic Church-development with all its superstructure of organization and in its inherent spiritual weakness has a great lesson for us.

As the members became *unholy,* the church had to be "holy;" as the members became *dormant,* the church had to be vigilant; as the members became *indifferent,* the church had to be firm and dogmatic; as members in their *spiritual laziness* renounced individual responsibility, the church had to take over and became totalitarian. The history of the Roman church warns us that the so-called progress of the church was accompanied by the moral and spiritual regress of her members.

Here lies the peril, that when we Baptists are not able to deal properly with the indifferent crowd in our churches, *we too may try to do the second best: extolling the church. But the second best is the first bad move as history teaches us.* The world's need is not better churches, but Christians. Just Christians in the full sense of the word. They will make magnificant churches.

III.

Now our own Hungarian Baptist work. What can we expect? One hesitates. Since 1924, when I came first to this country, I have heard many prognostications. In 1924 the Hungarian leaders knew that much, that the work will not last many years. In 1939 when I came back — the opinion was: we have just a few more years.

In 1969 we are still here. *Judging from the fighting ability of our members wo seem to be strong.* Our work is getting smaller but the elements and ingredients of a convention are still here! We have Hungarian churches, missions and Bible circles organizations, denomination magazine, and Sunday School publication, old people's home, foreign mission.

But above all we have the will to live.

Our expectations for the future are based upon a few heartening facts:

(A) There are still churches which cling to the Hungarian language. Not for the sake of language, but *for the sake of the effective communication of the Gospel.*

(B) There is a small flow of Hungarians coming to this country. We did not expect this flow — but it seems that the Iron Curtain is getting thinner. For their sake we need Hungarian churches and in turn they will keep the churches alive.

Our existence is not a struggle, but a felt need.

There is still need for Hungarian spiritual fellowship, for the Gospel proclaimed in Hungarian, and for assistance we can render to our Hungarian brethren in other lands.

We are responsible for our task today and we can place our future into the gracious hands of our God. Let us pray that He may be able to declare:

"Thou hast been *faithful* in few things." (Luke 19:17)

B. U.

Neves baptista elődök

VASZILIJ GURJEVICS PAVLOV

Az orosz baptisták egyik legismertebb, pincérből lett evangélistája.

1870-ben vették fel a tifliszi baptista gyülekezet kebelébe Pavlovot, a 16 éves pincérfiút, ki aztán több, mint félévszázadon át nagy buzgalommal és Isten által gazdagon megáldva munkálkodott az Úr szőlőjében. Szovjetoroszországbeli testvéreink mint egyik úttörőjüket tisztelik benne, ki — noha egy bérkocsis fia volt és magasabb iskolákat nem járt — mély bibliaismerettel és teológiai tudással hirdette az evangéliumot. Hogy a zsidóknak is hirdethesse az evangéliumot, megtanulta a héber nyelvet; ezen kívül még 15 nyelvet ismert. A rendőrség intézményesen üldözte; a fogság minden fajtáján keresztülment de még bilincsbe verve is bizonyságot tett Krisztusról. Nyolc évig szenvedett száműzetést; ez idő alatt elvesztette feleségét és gyermekeit. Sokáig szerkesztette a „Baptista" című lapot. „Mi késztette őt óriási igehirdetési buzgalmán kívül a nyelvtanulásban elért emberfeletti teljesítményre, amivel nagyon kevés nyelvtudós dicsekedhet? Csak a Krisztus iránti határtalan szeretete" — mondja róla dr. Zsitkov testvér, az Evangéliumi Keresztyén Baptisták Össz-szövetségi Tanácsának elnöke, ki maga is egyik legáldottabb úttörője az evangéliumi mozgalmaknak.

ERDŐS SÁMUEL

Sao Paulo, Brazília

Szeptember 3-án, 80 éves korában hívta haza az Úr Erdős testvérünket. Erdős testvér gyülekezetünk egyik alapító tagja volt, s mint diakónus 30 éven keresztül szolgált közösségünkben. Szerette az Úr népét és az Úr házát. Példát adott az Úr házába való vágyakozásra. Igen messze lakott imaházunktól, mégis hűséges volt a jelenlétben. Az utóbbi két év alatt betegsége és gyengesége miatt kénytelen volt hiányozni. A temetésen a gyülekezet lelkipásztora, Nagy István testvér hirdette az örökélet igéit. Elhunyt testvérünket egy fia, Sándor gyászolja, akire az Úr vigasztaló kegyelmét kívánjuk.

Nagyszerű dolog az öregedés, ha valaki ezt is fiatalosan teszi.

Harry E. Fosdick

●

Az öregedés biztos jele az, amikor a gyerekek hazajönnek az iskolából s elmondják, hogy mit hallottak a történelem órán. Rájövünk, hogy amiről beszélnek, azok a mi időnkben napi események voltak.

●

Ha a hallgatás hasznos a bölcsnek, mennyivel hasznosabb a balgának?

A VILÁG TETEJÉN...

— Bolíviai beszámoló —

Írta: SALLÓS JÓZSEF

II. rész

Az építkezés ideje alatt a kórházban zavartalanul folyt a betegek kezelése. Ez alkalmat adott nekem arra, hogy betekintést nyerjek abba a munkába, amit olyan hősiesen végez Dr. Cserepka Margit. A legkülönbözőbb betegségekkel keresik fel az emberek.

Láttam, amint hozták a félholt csecsemőket, vitaminhiánytól felduzzadt testű gyermekeket, súlyos sebesülteket, kígyómarástól szenvedőket. Sajnos ezen a környéken a babona ereje sok áldozatot szed. Először a varázsló csodadoktort keresik fel, akinek a kezéhez sok ember vére tapad. Csak mikor hiába várnak a gyógyulásra, a végsőkig legyengülve kerülnek a kórházba. Hosszú évek kitartó munkája kell ahhoz, hogy ez megváltozzon. A türelem egyik gyümölcse éppen ottlétem alatt érett be. A környék varázslóját már hónapok óta kínozta valami betegség. Miután a saját tudománya kudarcot vallott, megjelent a kórháznál. Remélhető, hogy ennek a híre megtöri a nép benne vetett hitét. Az, hogy még milyen nagy utat kell megtenni, a következő szomorú eset bizonyítja. Egyik este a távoli falucska felé hajtva szembe találkoztunk egy férfival, aki kerékpárját tolva annak csomagtartóján egy összetákolt dobozban egy 2 éves halott kisfiút vitt. Távolabb lerészegedett felnőttek kis csoportja tántorgott. Temetni vitték a kis holttestet. Megálltunk, és megkérdeztük: miért nem hozták el a kórházba, míg élt? Azt mondták, hogy már úgysem lehetett volna rajta segíteni, mert földet és hamut evett. Ezt a gyerek valószínűleg éhségében tette, mert az állandó részegségtől nem törődtek az etetésével. A napokig tartó részegség mellett, amibe az úgynevezett csicsa, egy kukoricalisztből félig megerjedt bűzös lötty nagymennyiségű ivása miatt esnek — a másik szörnyű csapás a népen a coca bokor levelének a rágása és az attól való eltompultság. A kokain alapanyagát tartalmazó leveleket a szájukba tömve órákig rágják, amitől teljesen eltompul minden érzékszervük. Sem a hideget, sem a fáradtságot, éhséget vagy fájdalmat nem érzik. Ennek következtében nem táplálkoznak, sok esetben annyira legyöngülnek, hogy a műszer alig mutat ki valami vörös vérsejtet a vérükben. Amikor aztán a csicsától és a cocától elbódulnak, kivetkőznek emberi mivoltukból. Hétvége felé az ünnepeken, melyek közé a haláleset is tartozik, különösen sok az ivás. Ebből kifolyólag sok a sebesült. Behoztak olyan sebesülteket, akik az őserdőben a vadállatoknak felállított csapdába — amibe töltött golyószórót helyeznek — maguk estek részegen bele. Bolíviának ezen a részén élnek a legnagyobb nyomorban az emberek, a quechuák.

A Cserepka házaspár, mivel itt volt a legnagyobb szükség a segítségre, ezt a szörnyű klímájú trópusi őserdőt választotta szolgálata helyéül. Megrendíthetetlenül hisznek abban, hogy ha sokszor láthatatlanul is, mégis egy napon szárba szökken a mag, amit elhintenek. A kórház máris kézzelfogható bizonyítéka és gyümölcse verejtéküknek. Lelkiekben is bontakozik a virág. Az 50 kilométeres körzetben 5 kis gyülekezet alakult és napról napra erősödik. Hatalmas dolog egybe terelni és együtt tartani a nyájat ott, ahol mint a hinár, úgy húz mindenkit vissza a környezet, amiből kiszakadt.

Vasárnaponként sorba látogattuk ezeket a gyülekezeteket. Igaz, hogy a reggel 9 órára hirdetett Istentiszteletre csak mi voltunk ott, mert mint már említettem, vasárnap itt a népnek először a piacot kell lebonyolítani. A 11 óra tájban egybegyűlt nyáj viszont annál lelkesebben hallgatta Cserepka testvér spanyolul tartott prédikációját. Egy alkalommal kellemes meglepetéssel tapasztaltam, hogy vagy 25 fiatal vett részt az esti összejövetelen.

Estéről lévén szó, meg kell említsem, hogy a déli égbolt ragyogóan fényes csillagözönnel van tele esténként, amelyből csodálatos látványt nyújt a négy fényes csillagból álló Dél Keresztje csillagkép. Egy ilyen gyönyörűen ragyogó este sétát tettünk a közeli falucskába, ami ha nem is a csillagos ég bámulata, de a mérges kígyóktól való rettegésem miatt egy életre emlékezetes marad a számomra. Az éjszaka sötétjében apró, kis elemlámpa fényerejéhez hasonló repülőbogarak villogtak.

A babona ereje óriási erővel fékezi a nép felemelkedését állati sorsukból. A gyermekeknek például nem adnak tojást, mert kihull a foguk tőle. Szemtanúja voltam egy bizarr vérátömlesztésnek. Ott feküdt a jajveszékelő rokonság között egy férfi vérző gyomorral, amit valószínűleg a coca és a csicsa mértéktelen fogyasztása okozott. Sürgős vérátömlesztésre lett volna szükség, de senki sem akart vért adni, mert azt hiszik, hogy meghalnak tőle. A férfi bátyjának a vércsoportja azonos volt, de kézzel-lábbal vonakodott a véradástól. Nem egy esetben Cserepka testvér maga adott vért azért, hogy megmutassa, hogy semmi baja nem lesz tőle. Félórás rábeszélés után végre sikerült megértetni vele, hogy csak ez menti meg a bátyja életét. A vérátömlesztés után röviddel a beteg enni kért. A várakozók közül mindenki láthatta, hogy semmi baja nem történt. A hírre azonban odarohant a férfi felesége és nagy perpatvart csapott amiért a férje vért adott, majd elszaladt. Két héttel az eset után aztán beállítottak a kórházhoz, hogy megvan a pénzük rá, vigyék be a férjet Cochabambára és adják vissza a vérét, amit elvettek tőle.

A kígyómarás veszélyére és lehetőségére figyelmeztetett az egyik reggel odahozott kisfiú, akinek a lábafejét marta meg a kígyó. Miután vagy öten lefogták a pánikba esett kisfiút, beadták neki a kígyóméreg elleni injekciót. Négy napig élet-halál között volt a gyermek, mialatt a drága, 15 dolláros szérumból több mint tízre volt szüksége, hogy életben maradhasson. Egy más alkalommal az úton ment át az autó egy kígyón. Ezt közelebbről megnézve

megdermedten láttam a két hatalmas méregfogat a felső állkapcsában. Barnuskát a jó Isten mentette csak meg, hogy az egyik esti bibliaórán kinn a szabadban nem marta meg a lábafején átcsúszó kisebb kígyó.

A szakadatlan munka gyümölcseként eljött a nagy pillanat, amikor első ízben beindítottuk az áramfejlesztőt, hogy az épületbe és helyiségbe beszerelt villany fényárba borítsa a kórházat. Július másodikán délután 4,30-kor indult be először a generátor. A teljes sötétség beállta után lementünk a forráshoz, hogy távolról megnézzük, milyen a kivilágított kórház. Megilletődve néztük, hogy mint egy vár, úgy emelkedett ki a ragyogó épület a környező sötétségből. Soha ilyen szép látványban nem volt még részem.

Egyik délután összetalálkoztunk azzal a vadásszal, aki rátalált a civilizációval még soha nem érintkezett yura törzsre, mintegy három napi járóföldre az őserdőben. Hármójukat elvezetett a kórházhoz, ahol lassan, de felengedtek a félelmükből. Barátságuk jeléül ott hagyták nyilaikat, melyet Cserepka testvér nekem ajándékozott a pénz gyanánt használt színes tollaikkal együtt. Ugyancsak nekem ajándékozták azt a piros és sárga tollakból összekötött csokrot, amit csak annak adnak, akit a legjobban szeretnek.

Szomorú látvány volt, amint egyik reggel egy férfi egy 1 éves haldokló kislányt hozva a karján beállított a kórházba. Már négy napja erős hasmenése volt a babának, ami óriási vízveszteséget okozott a testében. Nem adtak neki semmi folyadékot vagy eledelt, mert a varázsló doktor azt mondta, hogy a lelke úgyis elszállt már. Valami szer füstölése közben szólítgatta a gyerek nevét, de abbahagyta, mert nem tért a gyerek észhez. Az egész délelőtt folyamán folytatott életmentési küzdelem után az apa egyszercsak felállt és elvitte a gyereket azzal, hogy nincs már több ideje várni.

A nap hátralévő részében elhajtottunk oda, ahol az őserdei út véget ér. Innen már csak bárkaszerű hajókkal lehet behatolni a dzsungel mélyére. Az Amazonnak ezt a vízgyűjtő ágát hajózta végig Cserepka testvér pár héttel ezelőtt, hogy megnézze, mi van arrafelé. Ezek a kis hajók képezik az egyetlen összeköttetést azok számára, akik a folyó partján élik életüket. A többnapos út alatt kikötöttek a krokodiloktól hemzsegő folyó partján szétszórt törzseknél. Látta a rettenetes nyomort és szükséget. Ezek az emberek és gyermekek soha sem láttak orvost. A legborzalmasabb trópusi betegségek találhatók itt. Legalább kétszer, háromszor végig kellene menni a folyón, hogy bekötözzék a sebeket, enyhítsék a fájdalmat és a súlyosabb eseteket elhozzák magukkal további kezelésre. De mivel? Egy hajó kellene. Egy olyan hajó, amin van vizsgálószoba, műtő, lakószoba és gyógyszertár. Az egész csupán 10 000 dollár. Azért mondom hogy csupán, mert az itteni jólétben élő magyar testvéreim részt vállalnának egy ilyen hajó vízrefuttatásából, akkor szinte hetek alatt együtt lehetne az összeg. Milyen szörnyű arra gondolni, hogy a mi lelkiismeretünkön is szárad, ha valaki hiába sikolt segítségért. Milyen világraszóló jótett lenne ha Bolíviában magyar hajón, magyar orvos vinné a gyógyszert a vérző sebekre.

A kikötő népe is, mint mindenhol, ahol megálltunk, percek alatt körülvette az autót. Mutogatták sebeiket, elpanaszolták fájdalmaikat. És ott a kocsiban, vagy a földön folyt a kezelés. Szinte erőszakkal kellett végetvetnünk ezeknek a rendeléseknek, mert soha nem lett volna vége a betegek özönének.

Ezzel a mélyen belémvágó élménnyel hagytam el Chaparet. Előttünk állt a fenségesen izgalmas út Cochabamba felé.

Másnap eljött a búcsú pillanata. Csöndben ültünk a repülőtéren egymás mellett, mert fájt, hogy el kell szakadnunk egymástól. Nehéz léptekkel mentem a repülőgép felé, hogy elszakadjak a drága Cserepka családtól, akik annyira közel kerültek a szívemhez az elmúlt hetekben. Láttam küzdelmeiket, verejtéküket, amint oly nagy odaszentelődéssel égetik magukat a külmisszió oltárán. Utolsó szavaik ezek voltak felém: „Imádkozzatok, imádkozzatok, imádkozzatok érettünk". Én ehhez még hozzáteszem: ha egy falattal is több van, mint amennyire szükséged lenne, adj hálát érte, és oszd meg a nélkülözőkkel. Az én, a Te és mindnyájunk követei Ők a távoli idegenben.

Érzem, tudom, hogy rajtam keresztül ezrek küldték jajkiáltásukat: segítsetek rajtunk! Ezt az üzenetet adom át most mindenkinek. Hogy érzed testvérem, felépül az a hajó?

Olvassuk tanulmányozzuk a Szentírást

Vasárnapi iskolai lecke. 1969. november 16. A hazatérés ígérete. Ésaiás 40:1—11.

Hétfő, nov. 10. Isten megígéri, hogy a népet helyreállítja. Jeremiás 31:1—10.

Kedd, nov. 11. "Öröm a bánatban". Jerémiás 31:27—34.

Szerda, nov. 12. Az Új Szövetség. Jeremiás 31:27—34.

Csütörtök, nov. 13. Isten megvígasztalja a fogságban lévőket. Ésaiás 40:1—11.

Péntek, nov. 14. „Az én népem vagytok". Ésaiás 51:11—16.

Szombat, nov. 15. Isten az erő forrása. Ésaiás 40:27—31.

Vasárnap, nov. 16. A hazatérők énekelnek. Zsolt. 126.

Vasárnapi iskolai lecke. 1969. november 23. A hazatértek építenek. Ezsdrás 1:1—4, 4:15—20. Nehémiás 6:15—16.

Hétfő, nov. 17. Hetven év után. Jeremiás 29:10—14.

Kedd, nov. 18. Czirus önkénteseket keres. Ezsdrás 1:1—6.

Szerda, nov. 19. A templom újjá épül. Ezsdrás 3:8—13.

Csütörtök, nov. 20. A templom elkészült. Ezsdrás 6:3—5, 14—16.

Péntek, nov. 21. Nehémiás könyörög a népért. Nehémiás 1:4—11.

Szombat, nov. 22. Az ellenség akadályozza az építést. Nehémiás 4:15—23.

Vasárnap, nov. 23. A falak felépültek. Nehémiás 6:10—16.